

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 288-09-59
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

20.09.2018 № 18-2217

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради України
Парубію А. В.

Щодо результатів аудиту
використання субвенції на
соціально-економічний
розвиток окремих територій

Шановний Андрію Володимировичу!

На засіданні Рахункової палати 28.08.2018 розглянуто та затверджено Звіт про результати аудиту ефективності використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій і за підсумками обговорення прийнято рішення.

На виконання вимог частини першої статті 37 Закону України «Про Рахункову палату» інформуємо.

Міністерством фінансів України (головний розпорядник коштів державного бюджету), **низкою обласних державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування** не забезпечено належного управління коштами субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій (далі – субвенція), затвердженої в державному бюджеті на 2017 рік у сумі 6,2 млрд грн, а отже, не досягнуто повною мірою головної мети видатків розвитку державного бюджету – забезпечення збалансованого соціально-економічного розвитку відповідних регіонів, їх соціальної, транспортної та інженерної інфраструктури, підвищення якості надання послуг населенню.

Проведення робіт на відповідних об'єктах та виконання заходів, включених за поданням Мінфіну до затверджених Кабінетом Міністрів України переліків, було спрямовано переважно на реконструкцію та ремонт уже існуючої соціальної, транспортної та житлової інфраструктури, що не сприяло належному розвитку окремих територій. Окремі об'єкти у порушення законодавства не мали затвердженої проектної документації. Затвердження на центральному та місцевому рівні для фінансування у 2017 році загалом близько **14 тис.** об'єктів та заходів свідчить про розпорошення коштів субвенції на вирішення поточних питань певної місцевості.

Обсяг фінансування 3150 об'єктів та заходів (**23 відс.** їх загальної кількості) не перевищує 50 тис. грн; на фінансування 2540 об'єктів та заходів (**18 відс.**) передбачено від 50,0 до 100,0 тис. гривень.

Через неналежне та безсистемне управління субвенцією Мінфіном та її розпорядниками на місцях у 2017 році не освоєно **1797,3 млн грн** (майже **30 відс.** обсягу асигнувань), з яких станом на 01.07.2018 не використано за призначенням **987,2 млн грн** (55 відс. залишку коштів станом на 01.01.2018).

У 2017 році тільки у Дніпропетровській, Донецькій, Київській, Львівській, Миколаївській, Полтавській, Черкаській і Чернівецькій областях, де здійснено аудит вибіркоким порядком, не виконано у запланованих обсягах низки робіт і не введено в експлуатацію 162 пускові об'єкти, що становить 45 відс. запланованих. Як наслідок, не досягнуто очікуваного соціально-економічного ефекту від видатків розвитку за субвенцією, не вирівняно належним чином відповідних регіональних диспропорцій у доступі населення до базових соціальних, комунальних та інших послуг (ціль 2 Державної стратегії регіонального розвитку, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 385).

За результатами аудиту використання у 8 регіонах 713,8 млн грн субвенції (з урахуванням невикористаних у цих регіонах протягом 2017 року і I півріччя 2018 року 60,0 млн грн) встановлено порушень законодавства на загальну суму **202,5 млн грн** – це **31 відс.** суми коштів, перевірених під час аудиту на місцях. Крім того, встановлено факти неефективного управління коштами субвенції та їх використання – **161,0 млн грн** (**25 відс.** використаного ресурсу).

Головні причини таких недоліків – планування субвенції за відсутності належного обґрунтування її обсягу, неефективне управління коштами субвенції через суб'єктивний їх розподіл між місцевими бюджетами, об'єктами і на заходи, недотримання вимог законодавства та принципів справедливості і неупередженості щодо надання субвенції, невідповідність частини відібраних до фінансування об'єктів встановленим вимогам, а також відсутність належного контролю за виконанням запланованих робіт і використанням бюджетних коштів у відповідних регіонах.

Зокрема, у Бюджетному кодексі України (далі – Кодекс), законі про держбюджет на 2017 рік та Порядку та умовах надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 06.02.2012 № 106 із змінами, **не встановлено критеріїв розподілу субвенції між місцевими бюджетами**, що створило ризики необґрунтованого розподілу коштів державного бюджету та недотримання принципу справедливого і неупередженого розподілу суспільного багатства між територіальними громадами, визначеного статтею 7 Кодексу. У державному бюджеті на 2017 рік субвенція не затверджена окремо для кожного місцевого бюджету, що не узгоджується з вимогами частини третьої статті 97 Кодексу.

Передбачення в законі про держбюджет на 2017 рік субвенції ініціювалося народними депутатами згідно з повноваженнями, визначеними, зокрема, Законом України «Про статус народного депутата України».

Розподіл субвенції у 2017 році між місцевими бюджетами та об'єктами і на заходи здійснювався Кабінетом Міністрів України за пропозиціями Мінфіну (на підставі рішень його комісії) недостатньо обґрунтовано, без належного врахування рейтингових показників соціально-економічного розвитку відповідних областей, чисельності населення, пропозицій місцевих органів влади, а також у низці випадків з порушенням законодавства, що не сприяло ефективності управління субвенцією, повноті і своєчасності освоєння її коштів, виконанню в установлені строки запланованих робіт.

Наказом Мінфіну від 02.06.2017 № 555 утворено Комісію для підготовки пропозицій щодо розподілу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій (далі – Комісія) та визначено її персональний склад у загальній кількості 16 осіб, у тому числі 2 представники Мінфіну і 14 представників Комітету Верховної Ради України з питань бюджету за згодою. Внаслідок утворення Мінфіном Комісії в такому складі (12,5 відс. – представники Мінфіну, 87,5 відс. – представники Комітету Верховної Ради України з питань бюджету) Міністерство не мало реального впливу на прийняття нею рішень та фактично обмежило свої повноваження головного розпорядника коштів щодо управління субвенцією та її розподілу, переклавши відповідальність на представників Верховної Ради України (членів Комісії).

За результатами аудиту надано рекомендації Кабінету Міністрів України, Міністерству фінансів України та окремим обласним державним адміністраціям. Про встановлені факти з ознаками кримінальних правопорушень повідомлено Генеральну прокуратуру України.

Про результати аудиту поінформовано Комітет Верховної Ради України з питань бюджету (надіслано рішення Рахункової палати від 28.08.2018 № 22-2), а також Голову Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму Палатного А. Л., народних депутатів України Єднака О. В., Шкірю І. М., Констанкевич І. М. (з порушених ними питань).

З повагою

Голова

В. В. Пацкан